

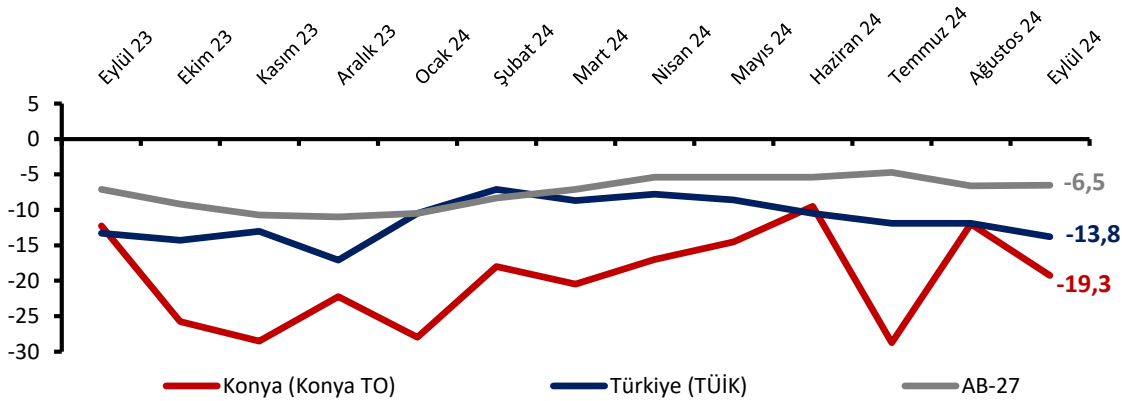
EYLÜL AYINDA KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVENİ AZALDI

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, 2024 yılı Eylül ayında geçen yıla göre 7,0 puan, bir önceki aya göre ise 7,3 puan azalarak -19,3 puan değerini almıştır. Söz konusu değişimde geçen sene Eylül ayına göre mevcut dönem siparişlerine yönelik değerlendirmelerin ve istihdama yönelik beklentilerin azalması etkili olmuştur. Diğer yandan endeks, Eylül 2021'den bu yana olumsuz algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler almakta olup, bu Eylül ayında Türkiye ortalamasının 5,5 puan altında gerçekleşmiştir.

İnşaat sektörü güveni Konya'da ve Türkiye'de azaldı

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Eylül 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 7,0 puan, bir önceki aya göre ise 7,3 puan azalarak -19,3 puan değerini almıştır. Diğer taraftan, Eylül 2024'te Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi -13,8 puan ve AB-27'yi temsil eden güven endeksi ise -6,5 puan değerini almıştır. Eylül ayında inşaat sektörü güven endeksi Konya'da ve Türkiye'de azalmış ve AB-27'de artmıştır. Endeksler, Türkiye genelinde Temmuz 2020, Konya'da ise Eylül 2021'den sonra kötümser algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler alırken, AB-27'de ise (Mayıs 2023 dışında) Ekim 2022'den bu yana negatif değerlidir.

Şekil 1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Eylül 2023 – Eylül 2024)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo 1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

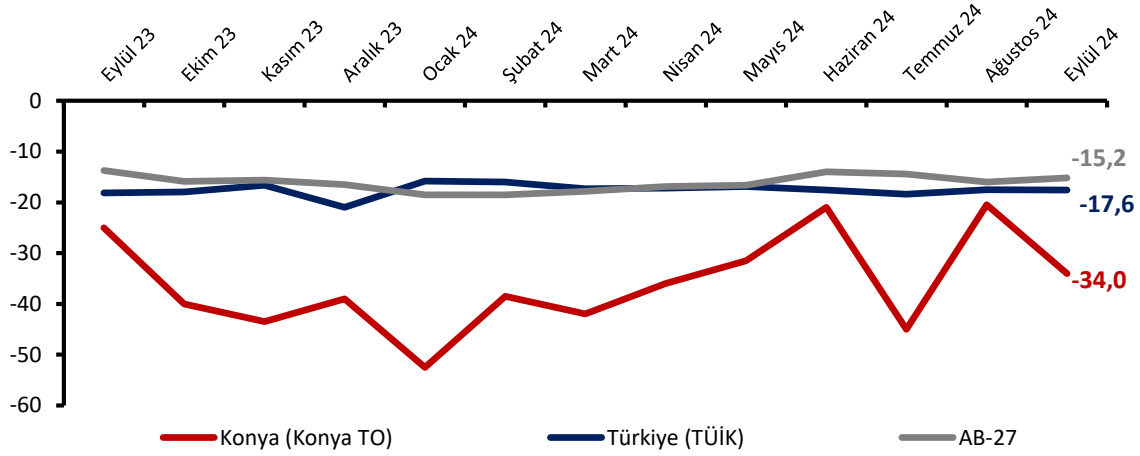
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-15,0	-10,3	-9,0	-4,3	18,3	1,25	1,5	0,3	-9,8	-24	-13,8	-27,3
2022	-8,5	-8,5	-7,5	-12,0	-8,8	-6,0	-3,0	-11,3	-7,3	-20,3	-20,3	-16,8
2023	-18,5	-12,3	-3,0	-1,8	-1,5	-8,8	-11,5	-14,3	-12,3	-25,8	-28,5	-22,3
2024	-28,0	-18,0	-20,5	-17,0	-14,5	-9,5	-28,8	-12,0	-19,3			

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Mevcut siparişlerin mevsim normallerinin üstünde olduğuna yönelik değerlendirmeler Konya'da azalırken...

Konya inşaat sektörünün mevcut sipariş durumuna yönelik değerlendirmelerin dağılımından hesaplanan denge değeri geçen yılın aynı dönemine göre 9,0 puan, geçen aya göre ise 13,5 puan azalarak -34,0 değerini almıştır. Mevcut siparişlerin durumuna yönelik değerlendirmelere ait alt endeksler geçen yıla göre AB-27'de gerilerken Türkiye genelinde kısmi iyileşme kaydetmiştir.

Şekil 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı) (Eylül 2023 – Eylül 2024)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı)

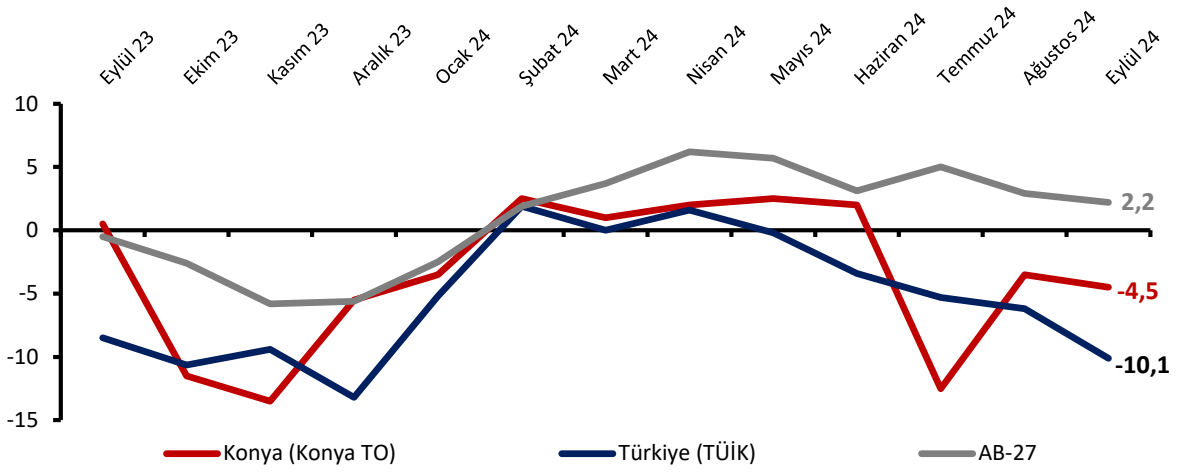
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-34,5	-34,0	-42,0	-33,0	-1,0	-14,0	-5,5	0,5	-14,6	-32,0	-26,0	-44,5
2022	-30,0	-26,0	-32,0	-29,5	-26,5	-18,0	-13,5	-19,0	-13,0	-31,5	-36,5	-21,5
2023	-34,5	-35,0	-26,5	-28,5	-16,5	-22,0	-25,0	-28,5	-25,0	-40,0	-43,5	-39,0
2024	-52,5	-38,5	-42,0	-36,0	-31,5	-21,0	-45,0	-20,5	-34,0			

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

...gelecek üç ayda çalışan sayısının artacağını bekleyenlerin sayıları azalıyor

Önümüzdeki üç aydaki çalışan sayısı beklentilerinin dağılımından hesaplanan denge değeri Eylül 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 5,0 puan ve geçen aya göre 1,0 puan azalarak -4,5 puan değerini almıştır. Geçen aya göre değerlendirildiğinde, önümüzdeki döneme ilişkin çalışan sayısı beklentisi AB-27'de ve Türkiye genelinde de azalmıştır.

Şekil 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (% arttı - % azaldı)(Eylül 2023 – Eylül 2024)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı – %azaldı)

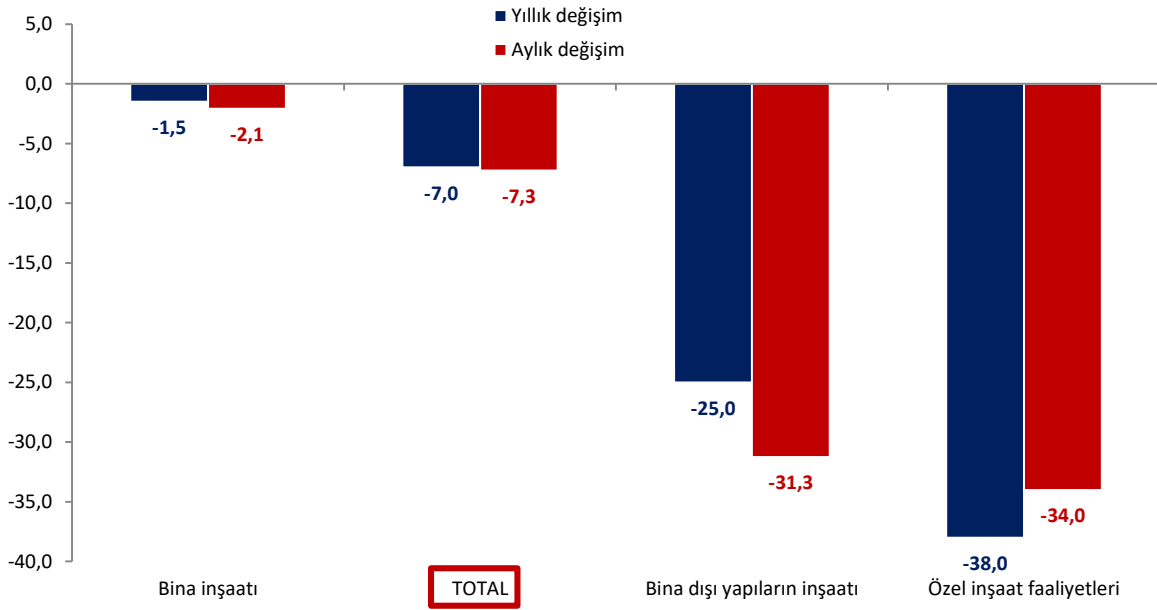
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	4,5	13,5	24,0	24,5	37,5	16,5	8,5	0,0	-5,0	-16,0	-1,5	-10,0
2022	13,0	9,0	17,0	5,5	9,0	6,0	7,5	-3,5	-1,5	-9,0	-4,0	-12,0
2023	-2,5	10,5	20,5	25,0	13,5	4,5	2,0	0,0	0,5	-11,5	-13,5	-5,5
2024	-3,5	2,5	1,0	2,0	2,5	2,0	-12,5	-3,5	-4,5			

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Geçen yıla kıyasla bina inşaatı sektöründe güven azaldı

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksine alt sektörler itibarıyla bakıldığında; Eylül 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre güvenin "bina inşaatı" sektöründe güvenin 1,5 puan, "bina dışı yapıların inşaatı" sektöründe 25,0 puan ve "özel inşaat faaliyetleri" sektöründe 38,0 puan azaldığı gözlemlenmektedir. Geçen aya göre değerlendirildiğinde ise tüm sektörlerde güvenin azaldığı ve en yüksek düşüşün 34,0 puan ile "özel inşaat faaliyetleri" sektöründe gerçekleştiği görülmektedir.

Şekil 4. Alt sektörler bazında endeksin Eylül 2024'te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

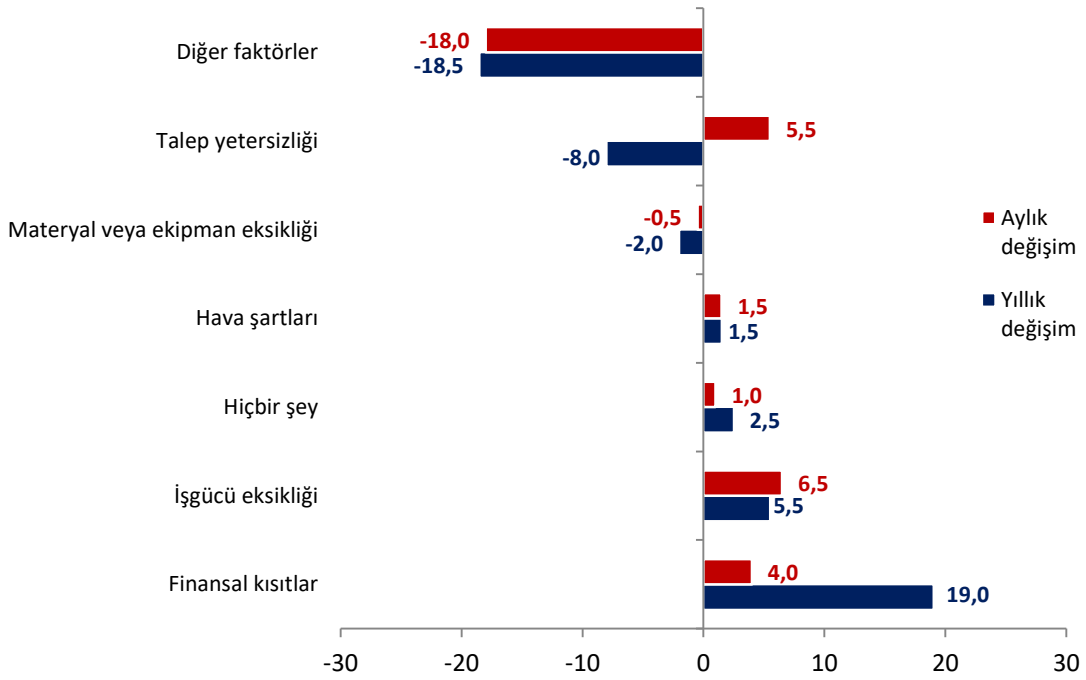
*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Eylül ayında finansal kısıtlar faaliyetleri sınırlandıran birinci faktör

Konya’da inşaat sektörü firmalarının faaliyetlerini kısıtlayan faktörler incelendiğinde, Eylül 2024’te firmaların yüzde 42,5’i finansal kısıtları, yüzde 28,5’i talep yetersizliğini, yüzde 10,0’u işgücü eksikliğini, yüzde 2,0’si materyal veya ekipman eksikliğini ve hava şartlarını neden göstermektedir. Diğer taraftan, söz konusu değerlendirmeler geçen yıla göre kıyaslandığında finansal kısıtları, işgücü eksikliğini ve hava şartlarını belirtenlerin oranı artarken; talep yetersizliğini ve materyal ve ekipman eksikliğini belirtenlerin oranı gerilemiştir.

Aylık değişime göre işgücü eksikliğini belirtenlerin oranı yüzde 6,5 artarken, sadece materyal ve ekipman eksikliğini belirtenlerin oranı yüzde 0,5 gerilemiştir.

Şekil 5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Eylül 2024’te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

Konya inşaat sektöründe geleceğe yönelik beklentiler Türkiye genelinden daha yüksek

Konya ve Türkiye inşaat sektörü güven endeksleri soru bazında karşılaştırıldığında, Konya'da gelecek döneme ilişkin değerlendirmelerin Türkiye geneline kıyasla daha iyimser olduğu gözlenmektedir. Diğer yandan, geçmiş döneme ilişkin inşaat faaliyetleri ve mevcut siparişlerin seyrine yönelik beklentiler ise Türkiye geneline göre daha düşüktür. Konya özelinde ise en olumsuz görünüm mevcut siparişlere yönelik iken, en güçlü artış beklentisi gelecek üç ayda satış fiyatlarına ilişkindir.

Tablo 4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO)	Konya (Konya TO)	Konya (Konya TO)	Bir önceki aya göre değişim	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim	Türkiye (TÜİK)
	09/2023	08/2024	09/2024	09/2024	09/2024	09/2024
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	-3,5	-5,0	-17,0	-12,0	-13,5	-0,9
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-25,0	-20,5	-34,0	-13,5	-9,0	-17,6
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	0,5	-3,5	-4,5	-1,0	-5,0	-10,1
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	22,0	34,0	36,0	2,0	14,0	18,4
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-10,0	9,0	-3,0	-12,0	7,0	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	2,5	3,5	-10,5	-14,0	-13,0	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	-8,5	-11,0	-18,0	-7,0	-9,5	

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Eylül ayında İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen yıla kıyasla Türkiye’de kısmi olarak azalırken Avrupa Birliği’nde yükseldi

Eurostat tanımına göre AB ülkeleri ve Türkiye’nin İnşaat Sektörü Güven Endekslerinin yıllık değişimleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 21 ülkede artarken, kalan tüm ülkelerde gerilediği gözlenmiştir. Bölge ortalamalarında, Türkiye’de 0,6 puan düşüş, AB-27’de ve Euro Bölgesi’nde 0,6 puan artış gerçekleşmiştir.

Tablo 5. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye’nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi (Eylül 2023’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Eylül 2023’e göre değişim	Eylül 2024
Yunanistan	20,0	1,4
Hollanda	12,4	14,7
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	8,7	-1,4
Arnavutluk	6,6	-3,6
Çek Cumhuriyeti	5,3	-11,0
Bulgaristan	5,2	0,4
Estonya	4,3	-24,0
Almanya	4,2	-13,2
Macaristan	4,1	-16,9
İspanya	3,2	9,9
Makedonya	2,9	-5,8
Polonya	2,7	-14,9
Litvanya	2,5	-12,7
Slovakya	2,0	-7,5
Danimarka	1,7	-7,7
Romanya	1,7	-4,0
Sırbistan	1,3	-1,1
Finlandiya	1,0	-41,5
Euro Bölgesi-19	0,6	-4,3
Belçika	0,6	-4,3
AB-27	0,6	-6,5
Hırvatistan	-0,4	15,5
Letonya	-0,4	-14,8
Türkiye	-0,6	-13,9
Portekiz	-1,3	-3,8
Avusturya	-2,0	-9,0
Karadağ	-2,2	9,3
Malta	-3,0	-5,7
İtalya	-3,8	2,5
İsveç	-4,2	-32,5
Fransa	-7,1	-9,9
Slovenya	-7,7	7,3
Lüksemburg	-14,0	-20,7
İrlanda	*	*
İngiltere	*	*

Kaynak: Eurostat

*Veri açıklanmamıştır.